

2019-09-25

VLL 1524-2018

2018-06-14

U2018/02704/UH

Utbildningsdepartementet  
103 33 Stockholm

## En sexårig utbildning till läkarexamen

Västerbottens läns landsting (VLL) ställer sig positiv till en sexårig läkarutbildning och även i stort i de föreslagna examensmålen. Eftersom den nya sexåriga utbildningen leder till läkarlegitimation och möjlighet till självständigt arbete så kan det inte nog poängteras att det är viktigt att såväl utbildningens innehåll som examination leder till att de i promemorian angivna målen verkligen uppfylls. Detta är viktigt för anställningsbarhet och en god grund för den fortsatta Bastjänstgöringen.

Nedan följer våra synpunkter på de enskilda förslagen och examensmålen.

**Förslag:** Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2019, men de nya bestämmelserna ska tillämpas i fråga om utbildning som bedrivs och examina som utfärdas efter utgången av juni 2020.

Äldre bestämmelser ska gälla för utbildning som bedrivs och för examina som utfärdas före den 1 juli 2020.

Den som före den 1 juli 2020 har påbörjat en utbildning till läkare enligt äldre bestämmelser och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning, men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, bör också ha rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2029.

Västerbottens läns landsting har inga synpunkter på detta förslag.

**Förslag:** Läkarexamen ska uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 360 högskolepoäng. Examensbeskrivningens mål ska ändras och omfattningen för det självständiga arbetet (examensarbetet) ska fortsatt vara minst 30 högskolepoäng. Läkarexamen ska även fortsättningsvis vara en yrkesexamen på avancerad nivå.

VLL har inga synpunkter på detta förslag.

### Förslag till ny examensbeskrivning

Övergripande mål: "För läkarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som fordras för att få behörighet som läkare."

VLL anser att skrivningen är tydlig och anger målet. VLL har inga ytterligare synpunkter på förslaget.

2019-09-25

### Kunskap och förståelse

För läkarexamen ska studenten;

- Visa såväl bred som fördjupad kunskap inom det medicinska området.

VLL har inga synpunkter på förslaget.

- Visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet i yrkesutövningen.

VLL håller med om att detta är centralt och har inga ytterligare synpunkter på detta förslag.

- Visa kunskap om grundläggande vetenskapliga metoder inom området och insikt i metodernas möjligheter och begränsningar.

VLL är positivt till förslaget och att genom detta nya mål vikten av grundläggande kunskaper i vetenskaplig metodik betonas i examensbeskrivningen.

- Visa kunskap om etiska principer och deras tillämpning inom hälso- och sjukvården samt inom forsknings- och utvecklingsarbete.

VLL är positivt till förslaget och det tillägg som gjorts om tillämpning av etiska principer.

- Visa kunskap om, och förståelse för förhållanden i samhället som påverkar hälsan för individer och olika grupper ur ett nationellt och globalt perspektiv.

VLL är positivt till förslaget och välkomnar att det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande perspektivet lyfts fram.

- Visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

VLL är positivt till detta mål och anser att det hade varit värdefullt om även kunskap om våld mot barn och andra utsatta grupper hade inkluderats i målbeskrivningen.

- Visa kunskap om hälso- och sjukvårdssystem i Sverige, inbegripet deras organisation och styrning, och kännedom om sådana system i andra länder, samt visa förståelse för strategier för likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård.

VLL är positivt till förslaget och instämmer i Utbildningsdepartementets bedömning.

- Visa kunskap om patientsäkerhet, kvalitet, effektiv resursanvändning och prioriteringar i hälso- och sjukvården samt om metoder för att utvärdera medicinsk verksamhet.

VLL är positivt till förslaget, men anser att det varit värdefullt om delmålet kunskap om effektivt resursanvändande behållits i målbeskrivningen och föreslår därför ovanstående justering. Att läkare har kunskap om effektiv resursanvändning är viktigt ur såväl folkhälso- som hållbarhetsperspektivet.

2019-09-25

- Visa kunskap om användning av digitala hjälpmedel inom såväl hälso- och sjukvården som inom forsknings- och utvecklingsarbete.

VLL anser att det vore av värde om det i detta mål tydligare framgick att systemperspektiv och integritetsaspekt särskilt bör beaktas.

- Visa kunskap om relevanta författningar.

VLL har inga synpunkter på detta förslag.

### Färdighet och förmåga

För läkarexamen ska studenten;

- Visa fördjupad förmåga till professionellt bemötande av patienter och deras närstående med respekt för patienterna och deras närståendes integritet, behov, kunskaper och erfarenheter.

VLL har följande synpunkt: Det är inte helt klart hur skrivningen om respekt kan komma att tolkas. Man skulle kunna uppfatta att patientens och anhörigas behov här likställs medan HSL betonar patientens behov och integritet. Patientens behov överensstämmer alltid med anhörigas. För att visa att det kan vara två olika perspektiv kan möjligen ordet "respektive" ersätta "och".

- Visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera och använda kunskap samt analysera och värdera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer.

VLL är positivt till förslaget.

- Visa förmåga att självständigt diagnostisera och inleda behandling av akuta livshotande tillstånd.

VLL stödjer detta viktiga mål och har inga ytterligare synpunkter på detta förslag.

- Visa fördjupad förmåga att självständigt diagnostisera de vanligaste sjukdomstillstånden ur patofysiologiskt och psykosocialt samt andra relevanta perspektiv och i samverkan med patienten handlägga dessa.

VLL har följande synpunkt: Den föreslagna skrivningen där ordet behandla utbytt mot ordet handlägga innebär att krav på att studenten ska ha förmåga att behandla de vanligaste sjukdomstillstånden inte specificerats, vilket dock överensstämmer med motsvarande skrivningar i nu gällande målbeskrivning för AT.

Mot bakgrund av att examen från den sexåriga läkarutbildningen kommer att vara legitimationsgrundande, är det angeläget att det säkerställs att läkarstudenten vid examen har den kunskap och förmåga till att behandla de vanligaste sjukdomstillstånden som erfordras för att självständigt utöva läkaryrket, även vid mindre sjukhus och i glesbygd.

- Visa förmåga att initiera och medverka i hälsoinriktat och sjukdomsförebyggande arbete för enskilda och grupper, samt att redogöra för hur sådant arbete bedrivs på samhällsnivå.

VLL är positivt till förslaget och välkomnar att det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande perspektivet lyfts fram.

2019-09-25

- Visa förmåga att muntligt och skriftligt kommunicera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter och dokumentera dessa i enlighet med relevanta författningar.

VLL är positivt till förslaget.

- Visa fördjupad förmåga att bidra till lärande i olika grupper, samt genomföra handledande uppgifter.

VLL är positivt till att förmåga att bidra till lärande lyfts fram, men anser att målet kunde formuleras så att det tydligare betonar läkarens pedagogiska kompetens och förmåga.

- Visa förmåga till ledarskap och inter-professionellt samarbete såväl inom hälso- och sjukvården som med professioner inom andra delar av samhället.

VLL är positivt till förslaget.

- Visa förmåga att initiera, medverka i och genomföra förbättringsarbete samt visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete, och ...

VLL är positivt till denna nya skrivning där förmåga till att delta i forsknings- och utvecklingsarbete lyfts fram.

- Visa fördjupad förmåga att på vetenskaplig grund diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar inom det medicinska området med olika grupper samt att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information.

VLL är positivt till förslaget.

#### **Värderingsförmåga och förhållningssätt**

För läkarexamen ska studenten;

- Visa förmåga till självreflektion och empati samt till ett professionellt förhållningssätt.

VLL är positivt till förslaget.

- Visa förmåga till ett hälsofrämjande förhållningssätt med helhetssyn på patienten utifrån ett vetenskapligt synsätt och med särskilt beaktande av etiska principer och de mänskliga rättigheterna, och ...

VLL är positivt till förslaget.

- Visa förmåga att identifiera sitt behov av att fortlöpande utveckla sin kompetens och att ta ansvar för detta.

VLL är positivt till förslaget.

2019-09-25

**Självständigt arbete (examensarbete)**

För läkarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

VLL är positivt till förslaget.

**Övrigt**

För läkarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

VLL har inga synpunkter på förslaget.

VÄSTERBOTTENS LÄNS LANDSTING  
Landstingsstyrelsen

  
Peter Olofsson  
Ordförande



Anders Sylvan  
Landstingsdirektör